

Op weg naar HAWEX

M. P. Kollenveld

Int. Westland College, Naaldwijk

Vorbereidingen op een school

Na wat onduidelijkheid bleek dit jaar Hawex definitief over ons te komen. De nascholing was geregeld: vijf docenten waren al bij Hewet nageschoold, vonden dat voldoende en de laatst aangekomen bovenbouwdocent volgde de Hawex-nascholing.

De jaarvergadering van de Nederlandse Vereniging van Wiskundeleraren (NVvW) leverde ons het voorlopig examenprogramma en veel stof voor discussie. Bij bespreking in de wiskundesectie was naast bewondering voor de creativiteit en waardering voor de inzet waarmee dit programma in elkaar was gezet ook kritiek, bijvoorbeeld op het ontbreken van de vectormeetkunde bij wiskunde B. Op het vwo was al gebleken dat ruimtelijk inzicht moeilijk te onderwijzen en te leren is. Enig houvast van vectormeetkunde kan dan geen kwaad, al is het maar ter verificatie van wat je gedacht had.

We realiseerden ons ook dat de geringe aandacht voor de meetkunde in de onderbouw, omdat die geen vervolg kreeg in de huidige bovenbouw, fors moest worden aangepakt. Het beeld van wiskunde A was niet helder, de aansluiting met het vwo bepaald niet probleemloos, de keuze om vóór het differentiëren te stoppen en de verbanning van de goniometrie niet zonder meer begrijpelijk. Ook misten we lineair programmeren, wat we altijd zo'n aardig onderdeel vonden.

Gezien alle onduidelijkheden en gestimuleerd door bovengenoemde jaarvergadering, hebben we als eerste bij de schoolleiding geprobeerd voor een periode van twee jaar het aantal lessen veilig te stellen. Dat is gelukt, onder voorwaarde dat dubbelkiezen niet mogelijk zou zijn.

Verder hebben we besloten ter voorbereiding op de keuze tussen A en B in 3 havo het hoofdstuk over statistiek naar voren te schuiven en wat kenmerkende (voor zover ons mogelijk) A-opgaven op te zoeken en een enkele ruimtemeetkundesom, om zo de leerlingen althans iets te geven om op te beslissen.

Op een bijeenkomst met collega-docenten in de regio bleek deze vorm van voorbereiding ook door anderen bedacht. Enkel namen dankbaar kennis van deze mogelijkheid, terwijl op weer een andere school de waterscheiding tussen onder- en bovenbouwdocenten

verhinderde dat er goede voorlichting werd gegeven. Over het aantal uren was nog op veel scholen geen duidelijkheid.

Een op deze bijeenkomst uitgenodigde auteur van een methode liet wat drukproeven zien van het nieuwe A-deel en vertelde tijdens het schrijven inderdaad sterk beïnvloed te zijn door de gedachte aan 'wiskunde verplicht', waardoor opvolgende versies steeds simpeler werden. Nu bleek dit allemaal achteraf niet nodig geweest, maar het resultaat lag er en kon nauwelijks meer veranderd worden.

Over de ongelijkwaardigheid van de beide vakken bestond inmiddels geen verschil van mening meer.

Terug op school werd afgesproken bij de advisering de volgende lijn te volgen: iemand die we totnutoe een positief advies gaven voor wiskunde, zou dit nu krijgen voor wiskunde B.

Personen die het niet zo konden en toch wilden, moesten maar wiskunde A kiezen, want daarvan hadden we inmiddels geen hoge pet op. Voor de collega in 3 havo, die dit jaar voor het eerst les gaf, maakte dit de zaak niet duidelijker.

Ook de decanen deden hun best. Eén van onze decanen was op een door de vereniging georganiseerde voorlichtingsbijeenkomst overtuigd geraakt van drie dingen: 'de aansluiting met het vwo-A deugt niet; de gepresenteerde voorbeelden van wiskunde A-sommen kon ik met mijn geschiedenis-akte ook aardig maken, zodat de mogelijkheden voor een kansrijke vervolgopleiding nooit groot kunnen zijn en de aansluiting met het havo is onduidelijk: B dus maar adviseren.'

Tenslotte bleek uit de aanmelding van mavo-instromers dat de collega's van de mavo niet echt op de hoogte waren. Ten tijde van de voorlichtingsbijeenkomst in november dachten ze nog dat het over zou gaan, daarom hebben we ook hier enige voorlichting gepleegd.

Inmiddels hebben de leerlingen hun keuze gemaakt.

In 1989 kozen 64 van de 72 jongens en 54 van de 75 meisjes wiskunde in hun pakket.

Dit jaar kozen 6 van de 42 jongens wiskunde-A en de overige 36 wiskunde-B. Van de 59 meisjes kozen er

36 voor wiskunde-A, 16 voor B en 7 doen liever geen wiskunde. Bah!!!!

Buiten schijnt de zon, maar verder is er weinig reden tot vrolijkheid. Kan het de bedoeling zijn geweest van deze hele operatie om jongens, ook met beperkte capaciteiten, of een economische belangstelling te drukken in de hoek van een moeilijke technische wiskunde-B en meisjes weer de kans te geven te kiezen

tegen hun eigen belang in, ze weer de dupe te laten zijn van hun onzekerheid en gebrek aan helder toekomstperspectief? Of waren we inmiddels op de hoogte van deze mechanismen, waren we gewaarschuwd maar interesseerde het ons geen moer, of waren we het misschien in ons enthousiasme (en het is zeker leuk en spannend zo'n nieuw programma) even vergeten?

Buiten is het inmiddels gaan hagelen.

Oproep voor reacties op Hawex- brochures

In het kader van het project Wiskunde & Emancipatie zijn er in november '89 twee brochures verschenen over keuzebegeleiding wiskunde A en B op het havo, te weten één brochure voor docenten, decanen en schoolleiding en één voor leerlingen van het havo.

Wij willen graag reacties van scholen en/of docenten op deze brochures voor een eventuele herdruk.

Wij vragen iedereen zijn/haar ideeën, verbeteringen, aanvullingen op deze brochures, op te sturen vóór 1 juli naar Hogeschool Holland, Project Wiskunde & Emancipatie, Wildenborch 6, 1112 XB Diemen (tel 020-5601322).

KEUZE BEGELEIDING

**WISKUNDE
A en B**

Brochure voor leerlingen
Havo